

DECYZJA RADY (UE) 2017/2284**z dnia 11 grudnia 2017 r.****w sprawie zapewnienia wsparcia państwom w regionach Afryki, Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów w ich udziale w procesie konsultacji przygotowawczej grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. traktatu o zakazie produkcji materiałów rozszczepialnych**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 12 grudnia 2003 r. Rada Europejska przyjęła strategię UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (zwaną dalej „strategią”), której rozdział II zawiera wykaz środków, do stosowania których należy dążyć w celu uzyskania skutecznego multilateralizmu, który stanowi podstawę europejskiej strategii przeciwko rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia. Przewiduje ona między innymi, że „UE zaangażowana jest na rzecz systemu wielostronnego traktatu, który stanowi podstawę prawną i normatywną dla wszystkich starań z zakresu nieproliferyacji” oraz że „polityka UE zakłada dążenie do zawarcia umowy międzynarodowej o zakazie produkcji materiałów rozszczepialnych do broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych”.
- (2) UE aktywnie wdraża strategię oraz wprowadza w życie środki wymienione w jej rozdziale III, w szczególności poprzez przeznaczanie zasobów finansowych na wspieranie określonych projektów mających na celu wzmocnienie wielostronnego systemu nieproliferyacji oraz wielostronnych środków budowy zaufania.
- (3) W dniu 8 grudnia 2008 r. Rada przyjęła konkluzje oraz dokument zatytułowany „Nowe kierunki działań Unii Europejskiej na rzecz zwalczania rozprzestrzeniania broni masowego rażenia i systemów jej przenoszenia”. Dokument ten przewiduje między innymi, że UE zobowiązuje się do dalszego prowadzenia oraz intensyfikacji działań „na rzecz rozpoczęcia negocjacji na temat FMCT”.
- (4) UE stale apelowała o bezzwłoczne rozpoczęcie oraz szybkie zakończenie negocjacji dotyczących traktatu o zakazie produkcji materiałów rozszczepialnych dla broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych, na podstawie dokumentu CD/1299 i zawartego w nim mandatu. W tym samym duchu UE zachęcała wszystkich członków Konferencji Rozbrojeniowej do dokładania wszelkich starań w celu przełamania impasu w ramach tej konferencji oraz przyjęcia kompleksowego i wyważonego programu prac obejmującego niezwłoczne rozpoczęcie negocjacji w sprawie traktatu o zakazie produkcji materiałów rozszczepialnych (FMCT).
- (5) W 2013 r. Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło rezolucję, na mocy której utworzono grupę ekspertów rządowych wyłonioną z 25 państw w celu przedstawienia zaleceń dotyczących ewentualnych aspektów, które mogłyby stanowić wkład do traktatu o zakazie produkcji materiałów rozszczepialnych dla broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych, ale która nie będzie negocjować tego traktatu. Grupa ekspertów rządowych przedstawiła pierwszemu komitetowi Zgromadzenia Ogólnego (ds. rozbrojenia) swoje sprawozdanie w 2015 r.
- (6) W 2016 r. Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło rezolucję 71/259 zatytułowaną „Traktat zakazujący produkcji materiałów rozszczepialnych dla broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych”. Rezolucja 71/259 wzywa sekretarza generalnego do utworzenia przygotowawczej grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. traktatu o zakazie produkcji materiałów rozszczepialnych w celu rozważenia istotnych elementów przyszłego niedyskryminującego, wielostronnego oraz weryfikowalnego skutecznego i na szczeblu międzynarodowym traktatu zakazującego produkcji materiałów rozszczepialnych dla broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych, oraz w celu przedstawienia zaleceń dotyczących tych istotnych elementów. Przygotowawcza grupa ekspertów wysokiego szczebla ds. FMCT będzie się składała z członków z 25 państw i przeprowadzi dwa nieformalne spotkania konsultacyjne otwarte dla wszystkich państw członkowskich ONZ w celu umożliwienia udziału wszystkich państw w procesie opracowywania FMCT. Oczekuje się, że prace grupy przygotowawczej doprowadzą do negocjacji w tej ważnej kwestii, aby poczynić dalsze postępy na drodze do rozbrojenia jądrowego i nieproliferyacji.
- (7) Wszystkie państwa członkowskie UE głosowały za rezolucją 71/259 Zgromadzenia Ogólnego ONZ dotyczącą FMCT, która została przedstawiona przez Kanadę, Niemcy i Niderlandy. Rezolucja ta uruchamia sprzyjający włączeniu proces poprzez organizowanie nieformalnych spotkań konsultacyjnych z udziałem wszystkich państw członkowskich ONZ oraz przewodniczącego przygotowawczej grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. FMCT.

Szereg państw członkowskich UE będzie uczestniczyć w pracach tej przygotowawczej grupy ekspertów wysokiego szczebla, której mandat polega na wydaniu zaleceń dotyczących istotnych elementów przyszłego traktatu, bez uszczerbku dla stanowisk krajowych w przyszłych negocjacjach.

- (8) Przygotowawcza grupa ekspertów wysokiego szczebla ds. FMCT wniesie praktyczny wkład w starania na rzecz rozbrojenia jądrowego i nieproliferaacji. Grupa ekspertów rządowych⁽¹⁾ oraz dwa sprawozdania sekretarza generalnego na ten temat⁽²⁾ wskazały na złożony charakter tej kwestii, a także zagadnienia zasługujące na głębszą analizę i rozważenie przez państwa członkowskie ONZ. Przygotowawcza grupa ekspertów wysokiego szczebla ds. FMCT złoży sprawozdanie Zgromadzeniu Ogólnemu ONZ na jego 73. sesji (w 2018 r.).
- (9) W ujęciu bardziej ogólnym, materiał rozszczepialny (taki jak wysoko wzbogacony uran lub pluton), który może spowodować powstanie wybuchowej rozszczepieniowej reakcji łańcuchowej, stanowi istotny element broni jądrowej. Niezwłoczne rozpoczęcie i szybkie zakończenie negocjacji – w ramach Konferencji Rozbrojeniowej – dotyczących traktatu zakazującego produkcji materiałów rozszczepialnych dla broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych.
- (10) Traktat zakazujący produkcji materiałów rozszczepialnych dla broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych stanowiłby istotny krok w kierunku stworzenia warunków do zaistnienia świata bez broni jądrowej. FMCT jest uważany za wielostronny instrument, który należy negocjować w ramach rozbrojenia jądrowego jako uzupełnienie Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej (NPT) oraz Traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych (CTBT),

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Zgodnie ze strategią UE, w której ustala się cel polegający na podtrzymywaniu, wdrażaniu i wzmacnianiu wielostronnych traktatów i układów o rozbrojeniu i nieproliferaacji, Unia zapewnia wsparcie państwom w regionach Afryki, Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów w ich udziale w procesie konsultacji przygotowawczej grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. traktatu o zakazie produkcji materiałów rozszczepialnych.
2. Na projekty zapewniające wsparcie państwom w regionach Afryki, Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów w ich udziale w procesie konsultacji przygotowawczej grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. FMCT, odpowiadające środkom zgodnym ze strategią UE, składają się warsztaty subregionalne, spotkania ekspertów, merytoryczne działania wspierające przeznaczone dla państw członkowskich ONZ oraz utworzenie repozytorium odpowiednich informacji i publikacji.
3. Celem projektów jest:
 - ułatwienie dialogu na szczeblu regionalnym między państwami w regionach Afryki, Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów,
 - wytworzenie poczucia odpowiedzialności za tę kwestię w państwach w tych regionach,
 - określenie krajowych potrzeb i priorytetów polityki państw w tych regionach,
 - udział odpowiednich organizacji regionalnych w rozmowach na temat traktatu zakazującego produkcji materiałów rozszczepialnych dla broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych, który ma zostać wynegocjowany w ramach Konferencji Rozbrojeniowej,
 - ocena konsekwencji tego procesu na szczeblu regionalnym oraz roli, którą w tym procesie mogą odegrać odpowiednie organizacje regionalne i międzynarodowe,
 - analiza porównawcza konsekwencji tego procesu dla każdego regionu,
 - ułatwienie przekazywania wiedzy odnoszącej się do materiałów rozszczepialnych między środowiskami akademickimi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i państwami członkowskimi.
4. Szczegółowy opis projektów znajduje się w załączniku.

⁽¹⁾ A/70/81 – sprawozdanie grupy ekspertów rządowych, która ma przedstawić zalecenia dotyczące ewentualnych aspektów, które mogłyby stanowić wkład do traktatu zakazującego produkcji materiałów rozszczepialnych dla broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych, ale która nie będzie negocjować tego traktatu.

⁽²⁾ A/68/154, A/68/154/Add.1, A/71/140/Rev.1 i A/71/140/Rev.1/Add.1

Artykuł 2

1. Za wykonanie niniejszej decyzji odpowiada Wysoki Przedstawiciel (zwany dalej „WP”).
2. Techniczną realizację projektów, o których mowa w art. 1 ust. 2, przeprowadzi Biuro ONZ ds. rozbrojenia (UNODA) za pośrednictwem swojego oddziału w Genewie i regionalnego oddziału ds. rozbrojenia, trzech regionalnych ośrodków na rzecz pokoju i rozbrojenia w Afryce (UNREC) oraz w rejonie Azji i Pacyfiku (UNRCPD) i w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach (UNLIREC). UNODA wykonuje to zadanie pod kierownictwem WP. W tym celu WP dokonuje niezbędnych ustaleń z UNODA.

Artykuł 3

1. Finansowa kwota odniesienia na realizację projektów, o których mowa w art. 1 ust. 2, wynosi 1 220 880,51 EUR.
2. Wydatkami pokrywanymi z kwoty określonej w ust. 1 zarządza się zgodnie z procedurami i zasadami mającymi zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.
3. Komisja nadzoruje należyte zarządzanie wydatkami, o których mowa w ust. 1. W tym celu po przyjęciu niniejszej decyzji Rada Komisja zawiera z UNODA umowę w sprawie finansowania w wysokości kwoty odniesienia. Umowa ta musi przewidywać zapewnienie przez UNODA wyekspozowania wkładu Unii stosownie do jego wielkości.
4. Komisja dąży do zawarcia umowy w sprawie finansowania, o której mowa w ust. 3, w możliwie najkrótszym terminie po wejściu w życie niniejszej decyzji. Poinformuje ona Radę o wszelkich związanych z tym trudnościach oraz o dacie zawarcia umowy w sprawie finansowania.

Artykuł 4

1. WP składa Radzie sprawozdania z wykonania niniejszej decyzji na podstawie regularnych sprawozdań przygotowywanych przez UNODA. Na podstawie tych sprawozdań Rada dokonuje oceny.
2. Komisja przedstawia informacje na temat aspektów finansowych projektów, o których mowa w art. 1 ust. 2.

Artykuł 5

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.
2. Niniejsza decyzja wygasa 36 miesięcy po dniu zawarcia umowy w sprawie finansowania, o której mowa w art. 3 ust. 3. Wygasa ona jednak sześć miesięcy po jej wejściu w życie, jeżeli do tego czasu nie zostanie zawarta umowa w sprawie finansowania.

Sporządzono w Brukseli dnia 11 grudnia 2017 r.

W imieniu Rady
F. MOGHERINI
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

1. CEL

Istnieje potrzeba, aby państwa na wczesnym etapie procesu w pełni pojęły konsekwencje przyszłego traktatu i jego związek z regionalnymi instrumentami dotyczącym stref wolnych od broni jądrowej, z Układem o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej (NPT) oraz innymi instrumentami. Zatem ogólnym celem nowej decyzji Rady powinno być zapewnienie funduszy przeznaczonych na stworzenie w społeczności międzynarodowej szerokiej bazy wiedzy dotyczącej traktatu zakazującego produkcji materiałów rozszczepialnych dla broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych w celu zapewnienia, aby wszystkie państwa członkowskie ONZ były w stanie w pełni zaangażować się w proces konsultacji, a także w przyszłe negocjacje takiego traktatu w ramach Konferencji Rozbrojeniowej.

Zaangażowanie państw członkowskich ONZ na szczeblu regionalnym uzupełni nieformalne spotkania konsultacyjne, które będą prowadzone w Nowym Jorku przez przewodniczącą przygotowawczej grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. FMCT, a tym samym zwiększy ilościowy i jakościowy udział państw oraz wzmocni włączający charakter przyszłych negocjacji takiego traktatu w ramach Konferencji Rozbrojeniowej.

Zorganizowanie serii warsztatów (sub)regionalnych umożliwi wymianę wiedzy i informacji w obrębie regionów, a także pomiędzy nimi. Warsztaty będą obejmowały szeroki wachlarz informacyjnych sesji technicznych i dyskusji na temat konsekwencji i znaczenia tych przyszłych traktatów dla istniejących uzgodnień regionalnych. Techniczne sesje informacyjne prowadzone przez odpowiednich ekspertów skupią się na kwestiach merytorycznych związanych z FMCT, natomiast w trakcie dyskusji uczestnicy rozważą regionalne konsekwencje i znaczenie ostatecznego traktatu.

Przygotowawcza grupa ekspertów wysokiego szczebla ds. FMCT złoży sprawozdanie Zgromadzeniu Ogólnemu ONZ na jego 73. sesji (w roku 2018). Zgromadzenie Ogólne może postanowić o podjęciu dalszych działań w tej kwestii. Aby wspierać udział państw członkowskich ONZ w dyskusjach na ten temat, projekt ten będzie kontynuowany do końca regularnej sesji 74. sesji Zgromadzenia Ogólnego (grudzień 2019 r.).

Biuro ONZ ds. rozbrojenia (UNODA), za pośrednictwem swojego oddziału w Genewie oraz regionalnego oddziału ds. rozbrojenia, co obejmuje regionalny ośrodek ONZ ds. pokoju i rozbrojenia (UNREC) w Lomé (Togo), regionalny ośrodek ONZ ds. pokoju, rozbrojenia i rozwoju w rejonie Azji i Pacyfiku (UNRPCD) w Katmandu (Nepal) oraz regionalny ośrodek ONZ ds. pokoju, rozbrojenia i rozwoju w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach (UNLIREC) w Limie (Peru), wszystkie posiadają długoletnie doświadczenie w udzielaniu wsparcia państwom i wspierania dialogu w poszczególnych regionach na temat kwestii dotyczących rozbrojenia jądrowego i nieprolifracji.

Eksperci zostaną wyłonieni z szeregu krajów, z uwzględnieniem szerokiego zasięgu geograficznego, z rządów i organizacji regionalnych, a także organizacji społeczeństwa obywatelskiego, takich jak Międzynarodowy Panel ds. Materiałów Rozszczepialnych (IPFM), Ośrodek Weryfikacji Badań, Szkoleń i Informacji (VERTIC), Instytut Studiów nad Bezpieczeństwem (ISS), oraz środowiska akademickie.

W punkcie 16.8 celów zrównoważonego rozwoju ONZ uznaje się potrzebę: „rozszerzenia i wzmocnienia udziału krajów rozwijających się w światowych instytucjach międzynarodowego porządku prawnego”. Zatem działania przewidziane w ramach tego projektu mogłyby stanowić wkład w realizację tego celu.

2. DZIAŁANIA

2.1. Cele działań

- Ułatwianie dialogu na szczeblu regionalnym między państwami w regionach Afryki, Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów,
- zapewnianie udziału odpowiednich organizacji regionalnych w dyskusjach na temat FMCT,
- wytworzenie poczucia odpowiedzialności wśród wszystkich państw za przyszły FMCT,
- ułatwianie przekazywania między środowiskami akademickimi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i państwami członkowskimi wiedzy dotyczącej kwestii istotnych dla zakazu produkcji materiałów rozszczepialnych dla broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych oraz stosowania tej wiedzy.

2.2. Opis działań

Wszystkie działania będą organizowane przez UNODA za pośrednictwem jego oddziału w Genewie oraz regionalnego oddziału ds. rozbrojenia, obejmującego UNREC) w Lomé (Togo), UNRPCD w Katmandu (Nepal) oraz UNLIREC w Limie (Peru).

a) Warsztaty subregionalne w Afryce, Azji i rejonie Pacyfiku oraz w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach

UNODA zorganizuje nie więcej niż sześć seminariów subregionalnych w regionach Afryki, Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów. UNODA zorganizuje jeden lub dwa seminaria subregionalne w każdym z regionów Afryki, Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów. Seminaria subregionalne skupią się na swoich odnośnych regionach.

W seminariach udział wezmą eksperci ze stolic odnośnych subregionów oraz z przygotowawczej grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. FMCT, eksperci z Unii Europejskiej, a także ze społeczeństwa obywatelskiego i środowisk akademickich.

Seminaria te uzupełnią otwarte nieformalne spotkania konsultacyjne prowadzone przez przewodniczącego przygotowawczej grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. FMCT w Nowym Jorku zgodnie z rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ 71/259 oraz ułatwią udział ekspertów z państw członkowskich ONZ w przyszłych negocjacjach w sprawie FMCT, które odbędą się w stolicach.

b) Spotkania eksperckie z ekspertami z organizacji regionalnych

UNODA zorganizuje trzy spotkania eksperckie z odpowiednimi organizacjami regionalnymi w regionach Afryki, Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów, w tym z ABACC, AFCONE, OPANAL oraz z forum regionalnym ASEAN, aby zgromadzić członków przygotowawczej grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. FMCT, ekspertów z organizacji regionalnych i z organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym Konsorcjum UE ds. Nieprolifracji, VERTIC, IPFM oraz ISS, w celu przygotowania przyszłych negocjacji w sprawie FMCT oraz ułatwienia pozyskania regionalnej wiedzy fachowej i doświadczenia dla tych negocjacji.

c) Wsparcie merytoryczne dla państw członkowskich

W następstwie warsztatów UNODA odpowie na nie więcej niż sześć wniosków o wsparcie merytoryczne od państw członkowskich w regionach Afryki, Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów, uwzględniając równowagę geograficzną.

d) Repozytorium zasobów i publikacja wyników

Na czas trwania projektu UNODA stworzy i będzie utrzymywać specjalną stronę internetową zawierającą odpowiednie materiały źródłowe, aby pomóc państwom w przygotowaniach do przyszłego FMCT oraz aby służyła ona jako repozytorium zasobów dla państw, organizacji regionalnych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz naukowców, a także aby ułatwiała komunikację między regionami.

UNODA opublikuje nie więcej niż dwa dokumenty nieregularne UNODA dotyczące wyników warsztatów regionalnych oraz spotkań eksperckich z organizacjami regionalnymi.

2.3. Wpływ działań

- Ułatwiony zostanie udział państw z regionów Afryki, Azji, Pacyfiku oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów w przyszłych negocjacjach w sprawie FMCT.
- Do negocjacji w sprawie przyszłego FMCT włączy się istniejącą regionalną wiedzę oraz wiedzę fachową na temat zakazu produkcji materiałów rozszczepialnych dla broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych.
- Odpowiednie materiały źródłowe zostaną udostępnione przyszłym negocjatorom i ekspertom z państw, organizacji regionalnych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i ze środowisk akademickich.

3. PARTNERZY REALIZUJĄCY ŚRODKI

- System ONZ: UNODA za pośrednictwem swojego oddziału w Genewie i regionalnego oddziału ds. rozbrojenia, co obejmuje trzy regionalne ośrodki ds. pokoju i rozbrojenia w Afryce (UNREC), w Azji i rejonie Pacyfiku (UNRCPD) oraz w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach (UNLIREC),
- organizacje regionalne i subregionalne: ABACC, AFCONE, OPANAL, forum regionalne ASEAN,
- organizacje pozarządowe: Konsorcjum UE ds. Nieprolifracji, VERTIC, IPFM, ISS.

4. WZAJEMNE ODDZIAŁYWANIE Z WYSIŁKAMI UNII

Na podstawie regularnych informacji zwrotnych od UNODA na temat jego działań, Unia może postanowić o uzupełnieniu tych wysiłków poprzez ukierunkowane działania dyplomatyczne mające na celu podnoszenie świadomości znaczenia, jakie ma przewyciężenie długotrwałego impasu w Konferencji Rozbrojeniowej, oraz znaczenia niezwłocznego rozpoczęcia i szybkiego zakończenia w ramach Konferencji Rozbrojeniowej negocjacji w sprawie traktatu zakazującego produkcji materiałów rozszczepialnych dla broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych (FMCT) na podstawie dokumentu CD/1299 i zawartego w nim mandatu.

5. BENEFICJENCI DZIAŁAŃ

- Państwa w regionach Afryki, Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów,
- członkowie przygotowawczej grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. FMCT,
- grupa ekspertów rządowych ds. weryfikacji rozbrojenia jądrowego,
- organizacje społeczeństwa obywatelskiego w regionach Afryki, Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów działające na rzecz rozbrojenia jądrowego i nieprolifracji.

6. MIEJSCE

Seminaria subregionalne będą organizowane w pomieszczeniach ośrodków regionalnych albo w pomieszczeniach przy biurze regionalnym ONZ w danym subregionie, aby ułatwić udział ekspertów krajowych przyjeżdżających ze stolic.

Spotkania ekspertów będą odbywać się w pomieszczeniach organizacji regionalnych lub ośrodków regionalnych.

W stolicach państw członkowskim zostanie zapewnione wsparcie merytoryczne.

7. CZAS TRWANIA

Planowany całkowity czas trwania projektu wynosi 36 miesięcy.
